27.4.2026

Esittelijä Outi Lehtonen

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 41/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle tuotesektorilainsäädännön uudistamiseksi

1. Asian tausta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt puolustusministeriötä antamaan lausuntonsa viitteen asiassa.

Puolustusministeriö on antanut käsiteltävänä olevasta tuotesektorilainsäädännön uudistamiseen liittyvästä hallituksen esityksestä lausuntonsa hallituksen esityksen luonnoksen lausuntokierroksella.

Hallituksen esitys perustuu muun ohella sisämarkkinoiden hätätilaa ja häiriönsietokykyä koskevaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2024/2747. Asetuksen johdanto-osan kohdan 11 mukaan asetus ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden velvollisuuteen suojata kansallista turvallisuutta tai niiden toimivaltaan turvata muita keskeisiä valtion toimintoja liittyen valtion alueellisen koskemattomuuden varmistamiseen ja yleisen järjestyksen ylläpitämiseen. Näin ollen asetus ei saisi vaikuttaa kansalliseen turvallisuuteen ja puolustukseen liittyviin kysymyksiin. Saman asetuksen 2 artiklan 2 kohdan alakohdan g mukaan asetusta ei sovelleta puolustukseen liittyviin tuotteisiin sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/43/EY (52) 3 artiklan 1 alakohdassa tai sellaisina kuin ne on määritelty jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä unionin oikeuden mukaisesti. Asetuksen 29 artiklan 7 kohdan mukaan komission ensisijaisiksi luokiteltuihin pyyntöihin ei saa sisältyä tavaroita, joiden tuotanto tai toimittaminen olisi vastoin jäsenvaltioiden keskeisiä kansallista turvallisuutta tai puolustusta koskevia etuja.

Ehdotetun lain tarkoituksena on mahdollistaa unionin harmonisoituun tuotelainsäädäntöön kuuluvien tuotteiden nopea ja turvallinen markkinoille saattaminen poikkeuksellisissa kriisitilanteissa. Puolustusministeriö kiinnitti hallituksen esityksen luonnokseen antamassa lausunnossaan huomiota siihen, että poikkeuksellisten kriisitilanteiden määritelmä itsessään pitää sisällään myös tilanteita, joihin liittyy esimerkiksi sotilaallisen valmiuden kohottamista tai sotilaallista uhkaa. Esityksessä ei kuitenkaan ollut tehty tarkemmin selkoa siitä, ettei sen tarkoittamat poikkeukselliset kriisitilanteet liity puolustukseen. Esitysluonnoksessa ei myöskään ollut tuotu ilmi sitä, että esityksen taustalla oleva asetus rajaa edellisessä kappaleessa esitetyllä tavalla puolustukseen liittyvät tuotteet ja kysymykset sen soveltamisalan ulkopuolelle. Tästä syystä myöskään ehdotettua sääntelyä ei sovelleta puolustusta koskeviin tuotteisiin tai kysymyksiin.

Näin ollen puolustusministeriö piti välttämättömänä sitä, että tuotesektorilainsäädännön sovellettavuutta suhteessa puolustukseen selkiytettäisiin hallituksen esityksen jatkovalmistelussa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Puolustusministeriö toteaa lausuntonaan eduskunnan talousvaliokunnalle kunnioittavasti seuraavaa:

Puolustusministeriö katsoo, että sen lausunto on huomioitu hallituksen esityksen jatkovalmistelussa. Puolustusministeriö pitää hyvänä erityisesti säännöskohtaisten perustelujen 3 §:n mukaista täydennystä soveltamisalan rajauksesta ja katsoo sen pohjautuvan riittävissä määrin niihin asetuksen mukaisiin perusteisiin, jotka puolustusministeriö oli tuonut myös omassa lausunnossaan esiin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi